

[Albrechtsen]

strejke f.eks. er en ganske udmærket idé i den retning. Der må tages midler i brug, som magthaverne bliver nødt til at tage hensyn til.

Kofod-Svendsen (KrF):

Som det fremgår af udenrigsministerens redegørelse, er NATO-landene rede til øjeblikkelig at genoptage INF-forhandlingerne i Genève, hvilket er meddelt Sovjetunionen ved adskillige lejligheder. Men der skal som bekendt to parter til en forhandling, og da Sovjetunionen ensidigt afbrød INF-forhandlingerne, må udspillet om en genoptagelse rimeligvis komme herfra.

Sovjetunionen har da også yttet beredvilighed til en genoptagelse af disse forhandlinger, men den forhåndsbetingelse, som Sovjetunionen hidtil har fastholdt for en genoptagelse, nemlig fjernelse af de hidtil opstillede amerikanske mellemdistanceraketter i England, Vesttyskland og Italien, må vi anse for ikke bare urimelig, men også uacceptabel. Vi må tolke Sovjetunionens holdning derhen, at man fra den nye partiledelses side endnu ikke er rede til at opgive det standpunkt, som har ligget til grund for den hidtidige sovjetiske forhandlingsstrategi i Genève, nemlig at Warszawapagtlandenes sikkerhed er vigtigere end NATO-landenes, og at Sovjetunionens krav om monopol med hensyn til de atombevæbnede mellemdistancemissiler er et legitimt krav.

Vi må for vor del fastholde det grundlæggende krav, som må stilles til enhver troværdig våbenkontrolaftale, at den må tage hensyn til begge parter legitime sikkerhedsbehov, og at den må afspejle en rimelig balance eller jævnbyrdighed med hensyn til de omhandlede våbensystemer.

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at hvis NATO bøjer sig for Sovjetunionens forhåndsbetingelse for en genoptagelse af INF-forhandlingerne, vil der i realiteten ikke være noget at forhandle om. For Sovjetunionen vil i så fald efter alt at dømme fortsat fastholde de hidtidige krav om, at en INF-aftale under alle omstændigheder kun kan accepteres, hvis den resulterer i, at NATO opgiver den militære del af dobbeltbeslutningen, nemlig moderniseringsdelen. Men dette krav er, som den amerikanske viceudenrigsminister og formand for SCG, Richard Burke, har ud-

trykt det, i praksis et krav om hegemoni i Europa. Vi må tolke dette sovjetiske standpunkt som en bestræbelse for via militær overmagt i Europa at kunne øve afgørende indflydelse på Vesteuropas forhold og som et forsøg på at splitte NATO-alliancen og afkoble USA politisk og militært fra dets europæiske alliancepartnere.

Her må vi også erindre, hvad der står i Harmelrapporten, nemlig at afspændingsbestræbelserne ikke må få lov at splitte alliancen. Men det er efter vor opfattelse præcis, hvad der er Sovjetunionens sigte med den hidtidige forhandlingsstrategi. Det er derfor også afgørende for de videre forhandlinger, som må komme, at NATO ikke på forhånd – uden nogen reel modydelse fra sovjetisk side – svækker sin forhandlingsposition ved at imødekomme det sovjetiske krav om at bringe situationen tilbage til, hvor den var, da forhandlingerne blev afbrudt.

Vi må derfor også opfatte det sovjetiske standpunkt som taktisk bestemt, ikke som udtryk for et ultimativt standpunkt. Sovjetunionen må bringes til at indse det urimelige i, at den skulle have monopol på våbenmodernisering under en forhandlingsproces.

Jeg synes også, der kan være grund til at fremhæve, at USA og Sovjetunionen trods alt var ganske langt fremme i Genèveforhandlingerne, da Sovjet ensidigt afbrød disse. Det fremgår bl.a. af udenrigsministerens udførlige redegørelse her i tinget for det hidtidige forhandlingsforløb, ikke mindst som det formede sig siden maj måned sidste år. Det fremgår her, at begge parter, ikke mindst NATO, havde vist betydelig bevægelighed. Det tyder på, at Sovjetunionen var interesseret i at opnå et resultat, om end Sovjets hidtidige udspil ikke har været tilstrækkelige for NATO.

Men desværre tyder alt på, at tidligere forbundskansler Helmut Schmidt havde ret i sin vurdering, da han i 1982 udlagde den sovjetiske forhandlingsposition således over for Frankfurter Rundschau:

»Sovjet følte dengang: vi har jo vore raketter, Vesten har ingen. Hvorfor skal vi så forhandle?«

Så enkelt er problemet omkring INF-forhandlingerne i grunden.

Vi har den grundlæggende opfattelse, at Sovjetunionen ikke har noget virkeligt incitament til at forhandle seriøst, hvis NATOs